

Sayı : B.02.1.HZN.0.10.07.03/
Konu : Yazı hk.

01.11.2012* 17348

TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİNE
(Sigortacılık Müdürlüğü)

- İlgi: a) 02.10.2012 tarihli ve 20636 sayılı yazınız.
b) 11.10.2012 tarihli ve 21437 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazılarınız ile 5684 sayılı Sigortacılık Kanununun 23 üncü maddesinin on altıncı fıkrasında yer alan hükmün üretim yetersizliği veya hasar prim oranı gerekçesiyle acentelik sözleşmesinin feshi halinde uygulanıp uygulanmayacağı ile sigorta acentesinin komisyon oranı ve/veya miktarının sigorta şirketi tarafından düşürülmesinin acente açısından acentelik sözleşmesinin haklı fesih nedeni olup olmayacağına ilişkin Müsteşarlığımız görüşü talep edilmiştir.

Bilindiği üzere, 5684 sayılı Sigortacılık Kanununun 23 üncü maddesinin on altıncı fıkrası “Sözleşme ilişkisinin sona ermesinden sonra sigorta şirketi sigorta acentesinin portföyü sayesinde önemli menfaatler elde ediyor ve hakkaniyet gerektiriyorsa, sigorta acentesi, sigorta şirketinden tazminat talep edebilir. Ancak, sigorta acentesinin haklı bir nedene dayanmaksızın sözleşmeyi feshetmesi ya da kendi kusuruyla sözleşmenin feshine neden olması halinde tazminat hakkı düşer.” hükmünü amirdir.

Bu kapsamda, prim üretim ölçütleri önceden belirlenmeksizin üretim yetersizliği sebebiyle veya bağlı bulunulan sigorta şirketince belirlenen riziko kabul esaslarına uygun biçimde acentelerce aracılık edilen sigorta sözleşmelerinden elde edilen prim gelirleri ile tazminat ödemeleri arasındaki dengesizlik nedeniyle portföyün verimli olmamasının gerekçe gösterilmesi gibi hallerin “acentenin kendi kusuruyla sözleşmenin feshine neden olması” kapsamında değerlendirilmesinin ve bu noktada acentenin tazminat hakkının düşmesinin hakkaniyete uygun olmayacağı değerlendirilmektedir.

Bununla birlikte, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 121 inci maddesinin birinci fıkrası “Belirsiz bir süre için yapılmış olan acentelik sözleşmesini, taraflardan her biri üç ay önceden ihbarda bulunmak şartıyla feshedebilir. Sözleşme belirli bir süre için yapılmış olsa bile haklı sebeplerden dolayı her zaman fesih olunabilir.” hükmünü amirdir. Acentelik sözleşmeleri açısından haklı sebeplerden dolayı feshin ise mevzuata aykırılık ile acentenin kusurunun bulunması gibi halleri kapsadığı düşünülmektedir.

Diğer taraftan, acentelik sözleşmesinde somut hükümler bulunmaksızın, komisyon oran ve/veya miktarının sigorta şirketi tarafından düşürülmesi halinin, acente bakımından haklı fesih nedeni olduğu düşünülmektedir. Bununla birlikte, yargı merciilerinin konuyu somut olay bazında incelemeleri işin mahiyeti gereğidir.

Bilgi edinilmesini ve gereğini rica ederim.


Müsteşar a.
Genel Müdür

BAŞBAKANLIK
HAZİNE MÜSTEŞARLIĞINA
(Sigortacılık Genel Müdürlüğü)




TOBB
TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR
BİRLİĞİ

Tarih 11.10.2012 21437
Sayı : 0543/
Konu : Sigorta Acenteleri

Sigorta Şirketleri tarafından, başta Karayolları Zorunlu Mali Mesuliyet Sigortası olmak üzere, pek çok branşta acente komisyon oranları düşürülmektedir. Bu kapsamda, acentelik faaliyeti dışında başka bir ticari faaliyette bulunamayan Sigorta Acentelerinin mali yapıları bozulmakta olup, bu hususta sigorta acenteleri tarafından Birliğimize çok sayıda müracaat yapılmaktadır.

Bilgilerinize ve Sigorta Acentesinin komisyon oranı ve/veya miktarının Sigorta Şirketi tarafından düşürülmesi halinde, Sigorta Acentesi açısından acentelik sözleşmesinin haklı fesih nedeni olup olmayacağı hususunu değerlendirmelerinize arz ederim.

Saygılarımla,


Cengiz ÖZCAN
Genel Sekreter Yrd.

BAŞBAKANLIK
HAZİNE MÜSTEŞARLIĞINA
(Sigortacılık Genel Müdürlüğü)



TOBB
TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR
BİRLİĞİ

Tarih :
Sayı : 0543/
Konu : Sigorta Acenteleri

02.10.2012 20636

5684 sayılı Sigortacılık Kanununun 23 üncü maddesinin onaltıncı fıkrasında, "Sözleşme ilişkisinin sona ermesinden sonra sigorta şirketi sigorta acentesinin portföyü sayesinde önemli menfaatler elde ediyor ve hakkaniyet gerektiriyorsa, **sigorta acentesi, sigorta şirketinden tazminat talep edebilir.** Ancak, sigorta acentesinin haklı bir nedene dayanmaksızın sözleşmeyi feshetmesi ya da **kendi kusuruyla sözleşmenin feshine neden olması halinde tazminat hakkı düşer.**" hükmü yer almaktadır.

Sigortacılık sektöründe hakim güç konumunda olan sigorta şirketleri, üretim yeterliliği ile hasar prim oranının yüksekliği şartlarını tek taraflı olarak belirlemektedir. Ayrıca, yine sigorta şirketleri tarafından belirlenen fiyat ve risk kabul politikaları ile yaşanan tek bir hasar ya da kaybedilen tek bir iş nedeniyle, sigorta acentesinin hasar prim oranı ve/veya üretim yeterliliği olumsuz yönde etkilenebilmektedir.

Bununla birlikte, çok sayıda acentelik sözleşmesinin, üretim yetersizliği veya hasar prim oranının yüksekliği gereğiyle ilgili sigorta şirketi tarafından feshedildiği görülmektedir.

Bu kapsamda, hasar prim oranının yüksekliği veya üretim yetersizliği nedeniyle sigorta şirketi tarafından acentelik sözleşmesinin feshi durumunda, sigorta acentesinin tazminat hakkının düşüp düşmeyeceği hususunu bilgi ve değerlendirmelerinize arz ederim.

Saygılarımla,


Cengiz ÖZCAN
Genel Sekreter Yrd.